



המכון הלאומי למדיניות אקלים וסביבה

ממצאים ראשוניים מסקר עמדות הציבור בישראל 2025 בסוגיות של אקלים וסביבה

ד"ר יוסי דוד (חוקר ראשי)

לי אור ביטון (מנהלת מעבדה)

נעמה כהן (עוזרת מחקר)

המעבדה למחקרי תקשורת והטיה חברתית

המחלקה לתקשורת

ייעוץ מדעי:

ד"ר אבנר גרוס, המחלקה למדעי הסביבה, גיאואינפורמטיקה ותכנון ערים

ד"ר תהילה קלעג'י, המחלקה לניהול ומדיניות ציבורית

אוניברסיטת בן גוריון



מבוא

בשנים האחרונות שינויי אקלים מכים בעוצמה בעולם כולו, ובמיוחד במזרח התיכון, ביתה של מדינת ישראל, הפגיע באופן מוגבר ("Hot Spot"). משבר האקלים כבר אינו עניין עתידי, שיפגע ב"דורות הבאים". שינויי האקלים מתבטאים כבר עתה בעליה בזיהום האוויר, במחסור במזון ובמים, במשאבי טבע וחומרי גלם טבעיים, בגידול במספרם ועוצמתם של אירועי קיצון אקלימיים, כגון שריפות, גלי חום ושיטפונות, ריבוי מחלות ומגפות וכן הצפה של ערי חוף כתוצאה מעליית מי הים.

עמדות ותפיסות הציבור ביחס למשבר האקלים הם אלמנטים קריטיים בהתמודדות האנושית עם האתגר הגדול בתולדותיה. בין אם מפני שנדרש שינוי פוליטי, כלכלי וחברתי, לצד שינוי התנהגות בסדר גודל נרחב, ובין (ובעיקר) מפני שפעולות מדיניות שלטוניות – מקומיות, לאומיות ובינלאומיות – מצריכות הסכמה, תמיכה ואף דחיפה מצד הציבור לביצוען.

מחקרים מראים כי עמדות והתנהגויות סביבתיות משתנות באופן משמעותי בין קבוצות אוכלוסייה שונות, בהתאם למאפייניהן התרבותיים, הדתיים והחברתיים. מודעות סביבתית והתנהגות מושפעות מערכים ונורמות חברתיות, וכתוצאה מכך קבוצות שונות מתמודדות באופן שונה עם סוגיות של קיימות (Levavi, Friedmann, Kalagy, & Cohen, 2023; Kalagy, Cohen, Halfon & Lavee, 2025; חנני, 2008). קהילות מיעוט, ובפרט קהילות שמרניות דתיות, מציגות מקרי בוחן ייחודיים המושפעים ממנהיגות דתית, נורמות קהילתיות ותפיסות עולם ייחודיות. מחקר בינלאומי מצביע על כך שדת והקשר תרבותי משפיעים באופן משמעותי על עמדות והתנהגויות בנושאי קיימות, כאשר הבנת ההשפעות הללו חיונית לגיבוש מדיניות יעילה למאבק בשינוי אקלים (El Jurdi, Batat & Jafari, 2017). בהקשר המקומי, במחקר על הקהילה החרדית בישראל נמצא כי ברמה האידאולוגית-הלכתית קיימת סלידה מהענקת מעמד "אלוהי" לטבע, ובמישור ההיסטורי נוצר נתק בין הקהילה לבין הסביבה שהוביל למחסור במודעות סביבתית (מרק, אלפסי ואומר, 2016). יחד עם זאת, מחקרים אחרים מראים שתמריצים מותאמים תרבותית, כגון תמיכת רבנים בולטים ותמריצים כלכליים, יכולים להגביר משמעותית את ההשתתפות בתוכניות סביבתיות בקרב קבוצות אלה (Yoreh, 2010).

על מנת לבחון את הידע והעמדות של הציבור הישראלי ביחס לשינוי האקלים והשפעותיו על הסביבה, הכלכלה, החברה והבריאות ביצענו סקר בין התאריכים 14-4 בספטמבר 2025 בקרב מדגם של 1041 משיבים (מתוכם 939 יהודים) מכלל קבוצות האוכלוסייה הבוגרת בישראל.¹

¹ איסוף הנתונים בוצע על ידי מכון המחקר Panel4All.



זהו המחקר השני שאנו מבצעים בנושא. בשנה שעברה (המכון למדיניות אקלים וסביבה, 2024) עמדנו על ההבדלים שבין שבתפיסות הציבור כלפי משבר האקלים על פי תפיסת פוליטית ועל פי מגדר; השנה בחרנו לבחון את ההבדלים שבין קבוצות השתייכות דתית. הניתוחים של ההבדלים לפי השתייכות דתית בוצעו בקרב משיבים מהאוכלוסייה היהודית בלבד.

הממצאים מלמדים כי רוב הציבור הישראלי מוטרד מהשפעות התנהגות אנושית על שינויי אקלים ומאמין כי שינוי אקלים נגרם על ידי בני אדם. למרות זאת, נמצאו הבדלים גדולים לפי מידת דתיות. חילונים ומסורתיים מוטרדים יותר מאשר דתיים וחרדים מההשפעות של שינויי האקלים, כאשר ההבדלים הגדולים ביותר נמצאו בין חילונים לחרדים. בזמנית, נמצא כי הקשב לתיאוריות קונספירציה אשר מערערות על הקונצנזוס המדעי סביב שינוי האקלים אינו זניח כלל. **הסקר מראה בבירור כי על אף זאת, רוב הציבור הישראלי מכל קבוצות האוכלוסייה (65 אחוז בסך הכל) נותן אמון גבוה במדע ולא סומך על רשתות חברתיות.**

מצאנו כי באופן בולט, רוב הציבור הישראלי הביע מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה, זאת לצד מיעוט אשר הביע חוסר נכונות לשנות את התנהגותו למען שמירה על הסביבה. כך למשל, חלק ניכר מהציבור הישראלי מוכן למחזר פסולת, לחסוך בשימוש במים ולרכוש מכשירים חסכוניים בצריכת חשמל. לצד זאת, כרבע מהציבור מוכן לצרוך פחות מזון מן החי, ולטוס פחות לחו"ל. רוב מכריע מאמינים שצריך לסבסד אנרגיות מתחדשות, אבל לא מוכנים לשלם יותר מיסים.

הממצאים מלמדים כי הציבור הישראלי רוצה שינוי, איך אין לו מספיק מידע אמין. האמון הגבוה במדענים ובמדע מלמד שיש צורך בהנגשה של ידע מדעי בנוגע לסוגיות של שינוי אקלים ושמירה על הסביבה לכלל הציבור. עם זאת, נראה כי כדאי להעביר ידע מדעי על השלכות משבר האקלים לאוכלוסייה החרדית בצורה מותאמת ושונה מזו של האוכלוסייה הכללית, ביחוד לאור האמון הנמוך באופן בולט של אוכלוסייה זו במדע ומדענים.

הנתונים מלמדים כי ככל שהאמונה הדתית עמוקה יותר, כך ישנה נטייה פחותה לתפוס את שינוי האקלים כתופעה שנגרמת על ידי האדם, זאת לצד מוכנות פחותה לשנות את התנהגות למען הגנה על הסביבה. כך, משיבים חילונים ומסורתיים הביעו מודעות גבוהה יותר לסכנות של שינוי האקלים, חשש רב יותר מהשפעותיו ומוכנות רבה יותר לפעול לצמצום השפעותיו. ממצאים אלו דומים להבדלים שנמצאו במחקר אחר בארה"ב ומדינות מערביות נוספות.²

² www.pewresearch.org/religion/2022/11/17/religious-groups-views-on-climate-change



הממצאים גם מלמדים כי ההתנהגויות הסביבתיות שהציבור מוכן באופן חזק יותר לאמץ, הן התנהגויות שעשויה להיות בהן תועלת כלכלית. לממצא זה יש משמעויות בניסוח מדיניות: ככל שנוכל להציע צעדי מדיניות שתהיה בהם תועלת כפולה – כלכלית וסביבתית (למשל חיסכון בחשמל או תשלום דיפרנציאלי על פסולת), כן ייקל על הציבור לתמוך ולהטמיע את המדיניות.

כאשר משווים ממצאים אלו לממצאים מהשנה שעברה, עולה תובנה מעניינת: למרות המתאם הגבוה בין השתייכות דתית להשתייכות פוליטית, ההבדלים בתפיסות בנוגע למשבר האקלים חזקים יותר כאשר מחלקים את הציבור על פי מידת הדתיות. ההבדל הבולט בין חרדים, ובמידה פחותה דתיים, ובין חילונים ומסורתיים, חזק יותר מאשר ההבדל שנצפה בשנה שעברה בין ימין ושמאל. ממצאים אלה מציעים כי על מנת לשכנע בחשיבות נקיטת פעולה להתמודדות עם משבר האקלים, יש להתאים את המסר והפעולות למאפיינים התרבותיים של קבוצות דתיות יותר מאשר להשתייכות הפוליטית.

כאשר משלבים שני ממצאים חזקים השנה: האמון הגבוה שישראלים נותנים במידע שמתקבל מגורמים קהילתיים (חברים ובני משפחה), ודגש על התנהגויות בעלות תועלת פוטנציאלית כלכלית, עולה כי קידום מדיניות כלכלית-קהילתית עשוי להיות האפקטיבי ביותר כדי לשמור על הסביבה.

כמו כן, עולה כי הפער המובהק ביותר בין קבוצות האוכלוסיה הוא במימד הרגשי, בעיקר השלילי. חילונים ומסורתיים הביעו חשש וחרדה מפני משבר האקלים בשיעורים של 55-75%, לעומת 10-39% אצל החרדים והדתיים. ממצא זה מרמז כי יתכן שפער רגשי זה הוא הבסיס לשאר הממצאים, ויכול גם להוות גורם בתכנון הסברה ומדיניות.

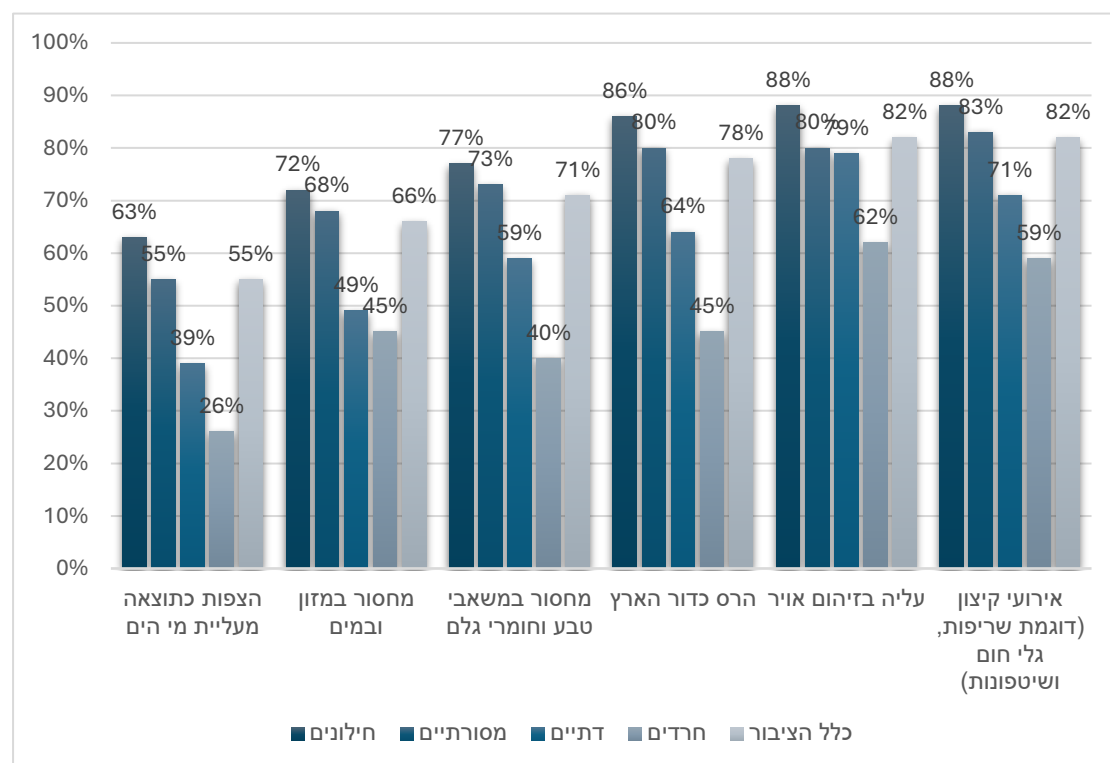


פרק 1: חששות ותחושות כלפי השפעות משבר האקלים

1.1 חששות מהשפעות משבר האקלים

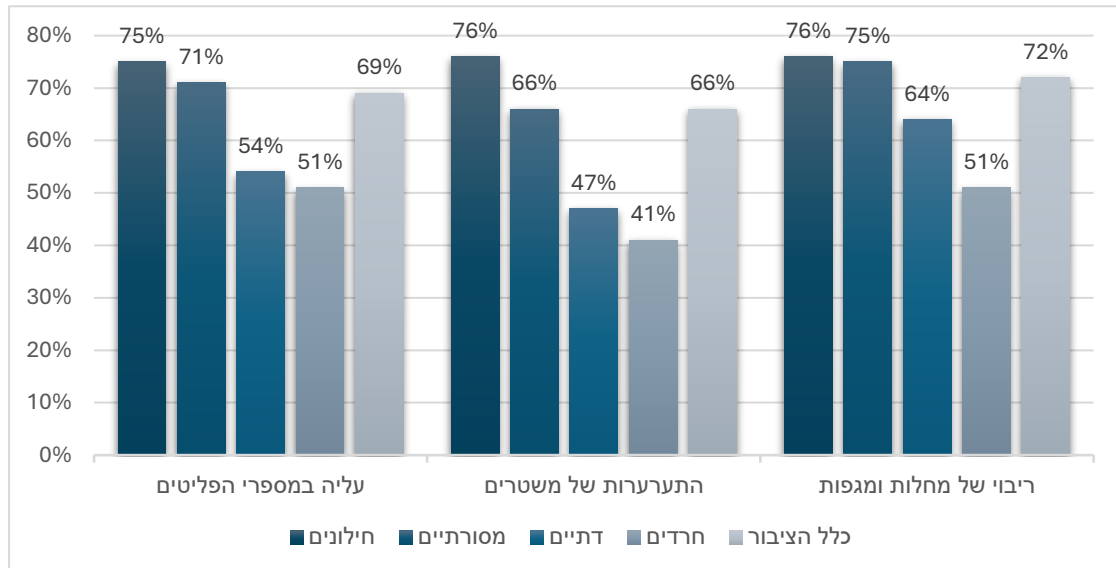
בשלב ראשון ביקשנו ממשתתפי המחקר לדרג באיזו מידה הם מוטרדים מכל אחד מתשעה תרחישים אפשריים של השפעות פעילות אנושית סביבתית-אקולוגית (דוגמה: תעשייה, תחבורה, ייצור מזון) וחברתית-מדינית (דוגמה: מחלות, פליטים, התערערות משטרים) על שינויי אקלים והתחממות גלובלית. הממצאים מלמדים כי רוב הציבור הישראלי מוטרד מהשפעות התנהגות אנושית על שינויי אקלים ביחס לכלל ההיגדים. באופן מפורט יותר, נמצא כי רוב הציבור הישראלי (82%) מודאג מעלייה בזיהום אוויר המושפע מפעילות אנושית, כגון שריפת דלקים; 82% מודאגים מאירועי קיצון, כגון שריפות, גלי חום ושיטפונות; ו-55% חוששים מהצפה של ערי חוף כתוצאה מעליית מי הים.

לוח 1.1: חשש מהשפעות התנהגות אנושית (סביבתית-אקולוגית) על שינויי אקלים לפי מידת דתיות





לוח 1.2: חשש מהשפעות התנהגות אנושית (חברתית-מדינית) על שינויי אקלים לפי מידת דתיות



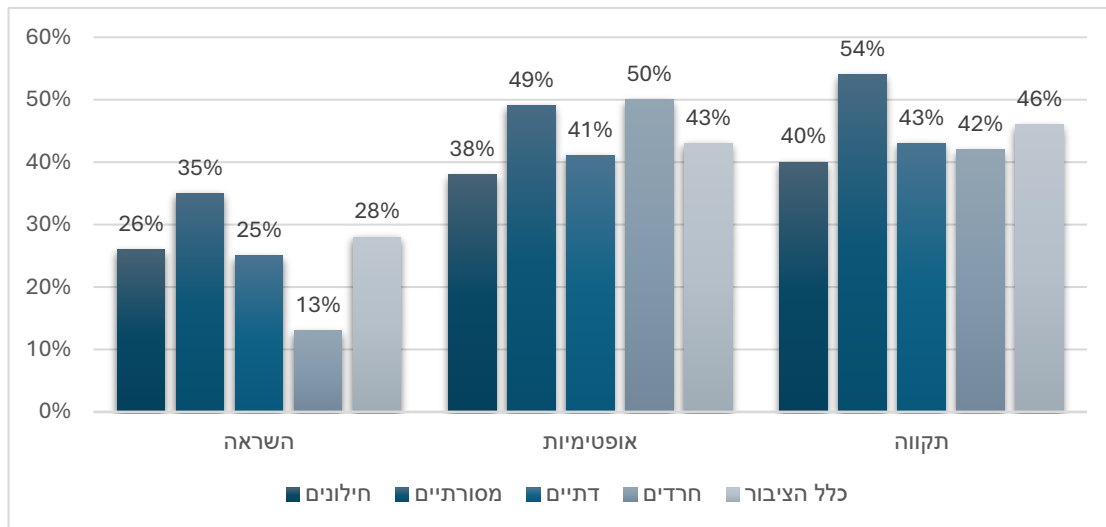
בחינה של ההבדלים לפי מידת דתיות מלמדת כי חילונים ומסורתיים מוטרדים יותר מאשר דתיים וחרדים מההשפעות של שינויי האקלים, כאשר ההבדלים הגדולים ביותר נמצאו בין חילונים לחרדים (פער של 25-40 אחוזים בכלל הקטגוריות). לדוגמה, בעוד רוב מוחלט של החילונים (86%) הביעו דאגה מהרס כדור הארץ, רק מיעוט (45%) מקרב החרדים הביעו דאגה דומה.

1.2 תחושות כלפי משבר האקלים

שאלנו את המשתתפים כיצד הם חשים ביחס למשבר האקלים. הממצאים מלמדים כי תחושות שליליות בולטות יותר מאשר חיוביות. התחושה הבולטת ביותר היא חשש (68%). בנוסף, כמחצית מהמשיבים הביעו תחושות של תקווה (46%) ושל פחד (51%); 46% דיווחו על חרדה ו-43% על אופטימיות כלפי משבר האקלים; 38% דיווחו על אדישות; וכשליש מהמשיבים הביעו חרטה (33%) והשראה (28%).

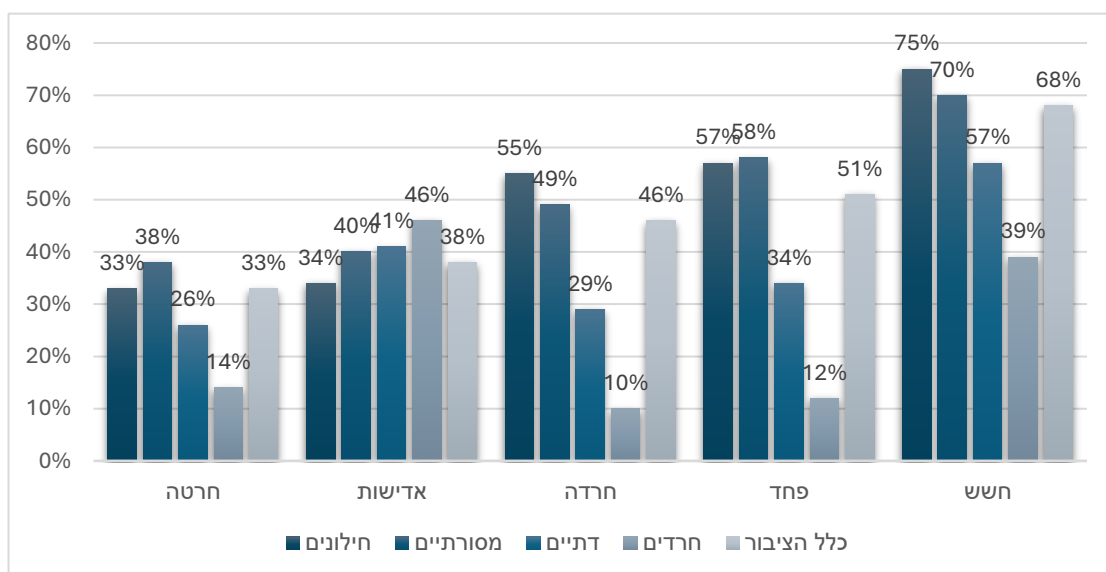


לוח 1.3: תחושות חיוביות ביחס למשבר האקלים לפי מידת דתיות



לוח 1.4: תחושות שליליות ביחס למשבר האקלים לפי מידת דתיות

בחינת ההבדלים בתחושות ביחס למשבר האקלים לפי מידת דתיות מלמדת כי חילונים ומסורתיים מדווחים על תחושות שליליות במידה רבה יותר לעומת דתיים וחרדים. חילונים (75%) ומסורתיים (70%) הביעו חשש רב יותר ממשבר האקלים ביחס לדתיים (57%) וחרדים (39%); יותר פחד (57% ו-58% בהתאמה) לעומת דתיים (34%) וחרדים (12%); יותר חרדה (55% ו-49% בהתאמה) לעומת דתיים (29%) וחרדים (10%); ויותר חרטה (33% ו-34% בהתאמה) לעומת דתיים (26%) וחרדים (14%). מנגד, דתיים וחרדים הביעו יותר אופטימיות (41% ו-50% בהתאמה) לעומת חילונים (38%) ואדישות (41% ו-46% בהתאמה) לעומת חילונים (34%). לא נמצאו הבדלים בין חילונים לחרדים בתחושות של תקווה (40% ו-42% בהתאמה).





בכלל, הפערים הגדולים ביותר שנמצאו לפי מידת דתיות הם בתחושות השליליות. דתיים וחרדים מביעים פחות תחושות שליליות באופן קיצוני יחסית לחילונים ומסורתיים, מה שיכול לרמוז על גישות בהן צריך לנקוט במאמצי הסברה וקידום מדיניות.

פרק 2: התנהגות

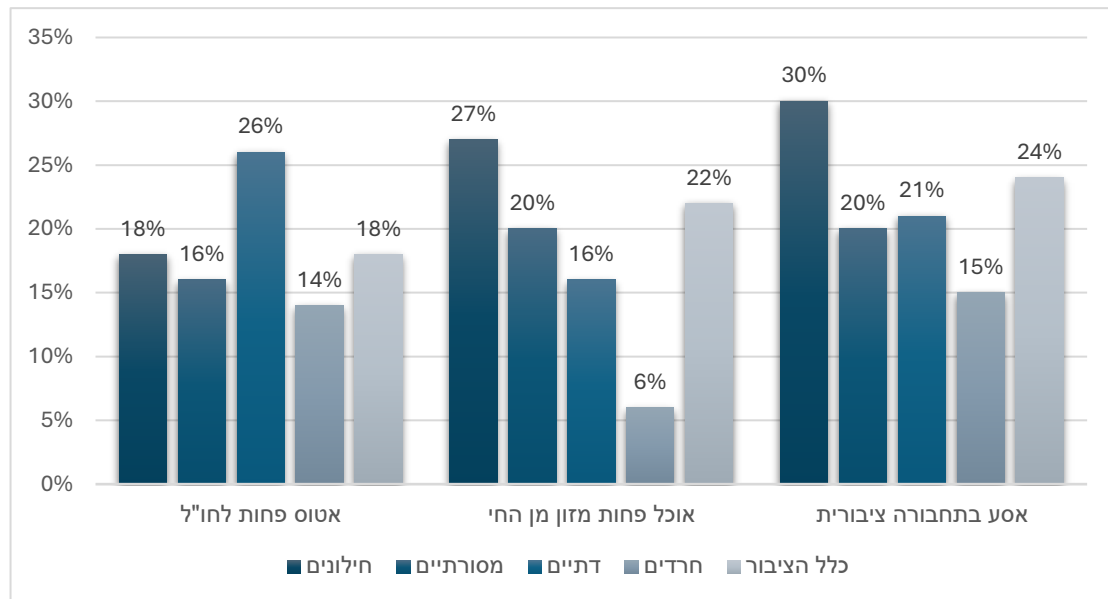
2.1 מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה

רוב המשיבים הביעו מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה, זאת לצד מיעוט ניכר של כ-40% אשר הביעו חוסר נכונות לשנות את התנהגותם למען שמירה על הסביבה. בבחינת ההיבטים של התנהלות סביבתית ואורח חיים: 22% מוכנים לאכול פחות מזון מן החי; 24% מוכנים לנסוע יותר בתחבורה ציבורית; 18% מוכנים לטוס פחות; 33% מוכנים להפחית צריכה של מוצרים לא נחוצים; 24% לרכוש מוצרים יד שנייה; 27% להפחית שימוש בחשמל; 47% לרכוש מוצרים חסכוניים בחשמל; 47% למחזר פסולת; 41% לחסוך בשימוש במים. ביחס למעורבות חברתית ופוליטית: 13% מוכנים לשלם יותר מיסים לקידום שמירה על הסביבה; 10% לתרום כסף לעמותות ורק 8% מוכנים להשתתף בהפגנות ולשלוח מכתבים לאנשי ציבור.

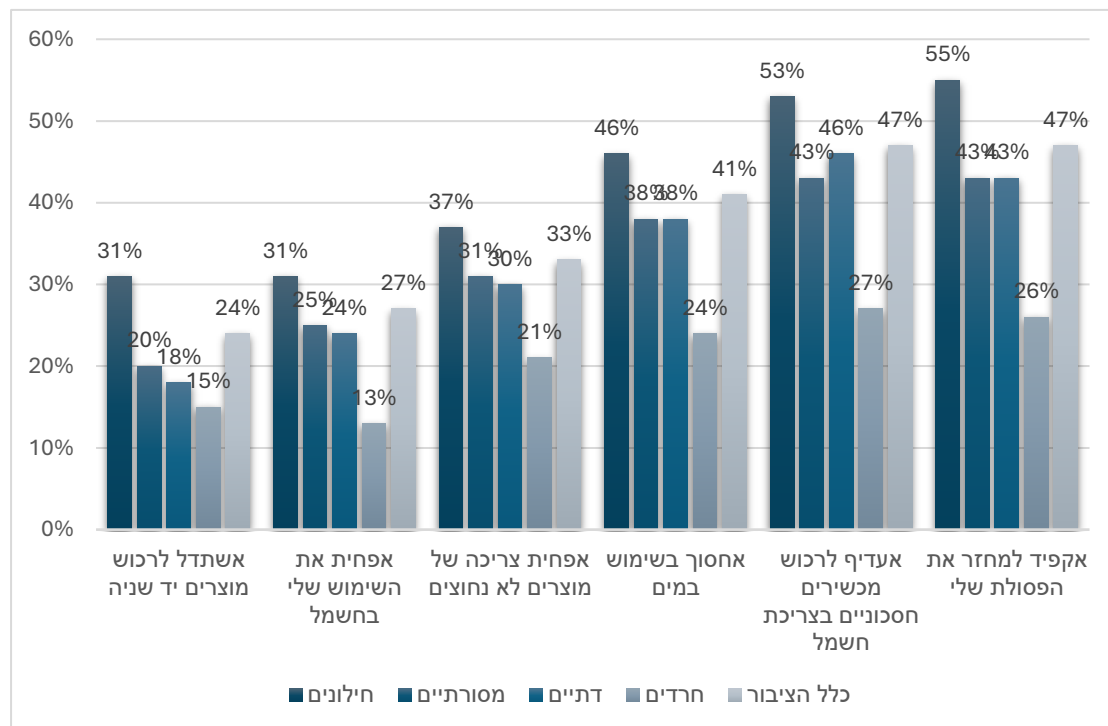
בשתי קטגוריות ניכרת שחיקה יחסית לשנה שעברה: במוכנות לאכול פחות מזון מן החי (36% בשנה שעברה, 22% השנה), ובמוכנות לטוס פחות (24% בכלל הציבור בשנה שעברה, 18% השנה). יתכן שהדבר מעיד על הקשב הציבורי הפחות לנושא או לשחיקה הפוליטית והכלכלית אחרי שנתיים של מלחמה, אולם נצטרך להמשיך ולעקוב אחרי נתונים אלו. יש לציין כאן את התמיכה החזקה בהתנהגויות שעשויה להיות בהן תועלת כלכלית (רכישת מוצרים חסכוניים ומיחזור פסולת), כסמן לתמיכה פוטנציאלית רחבה במדיניות שתביא תועלת כפולה: ערך כלכלי וערך לסביבה.



לוח 2.1: מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה (אורח חיים) לפי מידת דתיות

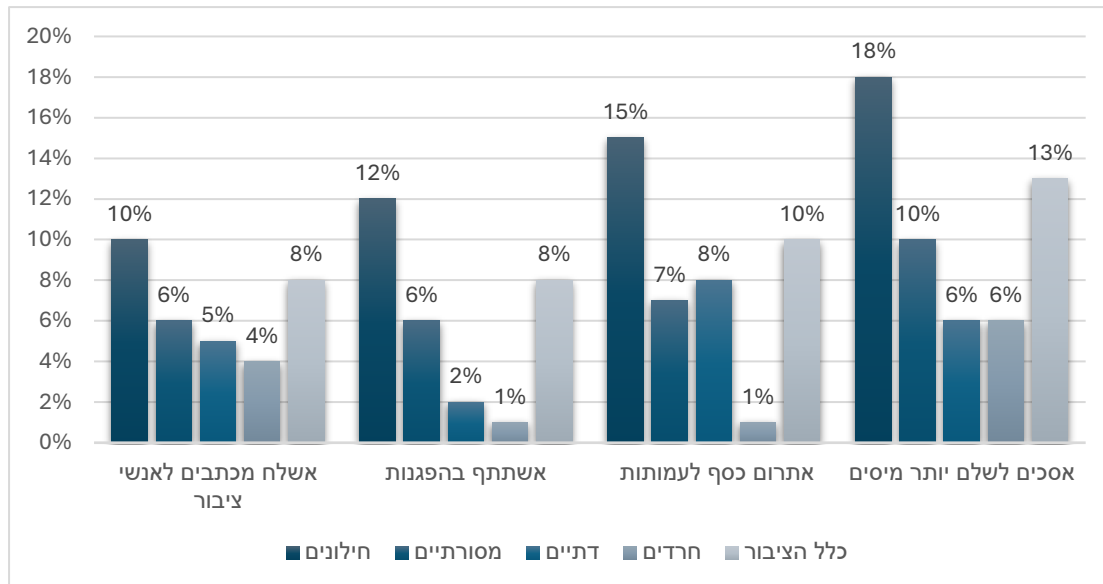


לוח 2.2: מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה (התנהלות סביבתית) לפי מידת דתיות





לוח 2.3: מוכנות לפעול לקידום שמירה על הסביבה (מעורבות חברתית ופוליטית) לפי מידת דתיות



בחינת ההבדלים לפי מידת הדתיות של המשיבים מלמדת שגם בכל הנוגע למוכנות לפעול למען שמירה על הסביבה ישנם הבדלים גדולים בין חילונים לחרדים. 55% מהחילונים יקפידו למחזר את הפסולת שלהם לעומת 26% מהחרדים; 53% מהחילונים יעדיפו לרכוש מכשירים חסכוניים בצריכת חשמל לעומת 27% מהחרדים; 27% מהחילונים מוכנים לאכול פחות מזון מן החי לעומת 6% מהחרדים; 30% מהחילונים מוכנים לנסוע בתחבורה ציבורית לעומת 15% מהחרדים; 18% מהחילונים מוכנים לשלם יותר מיסים לעומת 6% מהחרדים בלבד; עם זאת לא נמצאו הבדלים מובהקים בנכונות לטוס פחות לחו"ל בין חילונים (18%) לחרדים (14%).

פרק 3: אמון ותפיסת אחריות ביחס למשבר האקלים

3.1 אמון באישים ובגורמים מקצועיים האמונים על שמירה על הסביבה

בחינה של האמון באישים ובגורמים מקצועיים האמונים על שמירה על הסביבה חושפת כי מידת האמון הגבוהה ביותר היא במדענים ובאנשי אקדמיה (65%); בולט האמון אשר ניתן בחברים ובני משפחה (64%), תופעה אשר נמצאה גם בהקשרים פוליטיים אחרים בישראל ויתכן וקשורה למבנה החברתי המשפחתי במדינה; 49% הביעו אמון בעמותות חברתיות המקדמות מדיניות שמירה על הסביבה; 37% הביעו אמון במשרד להגנת הסביבה; 23% באמצעי התקשורת ורק 18% הביעו אמון ברשתות החברתיות.

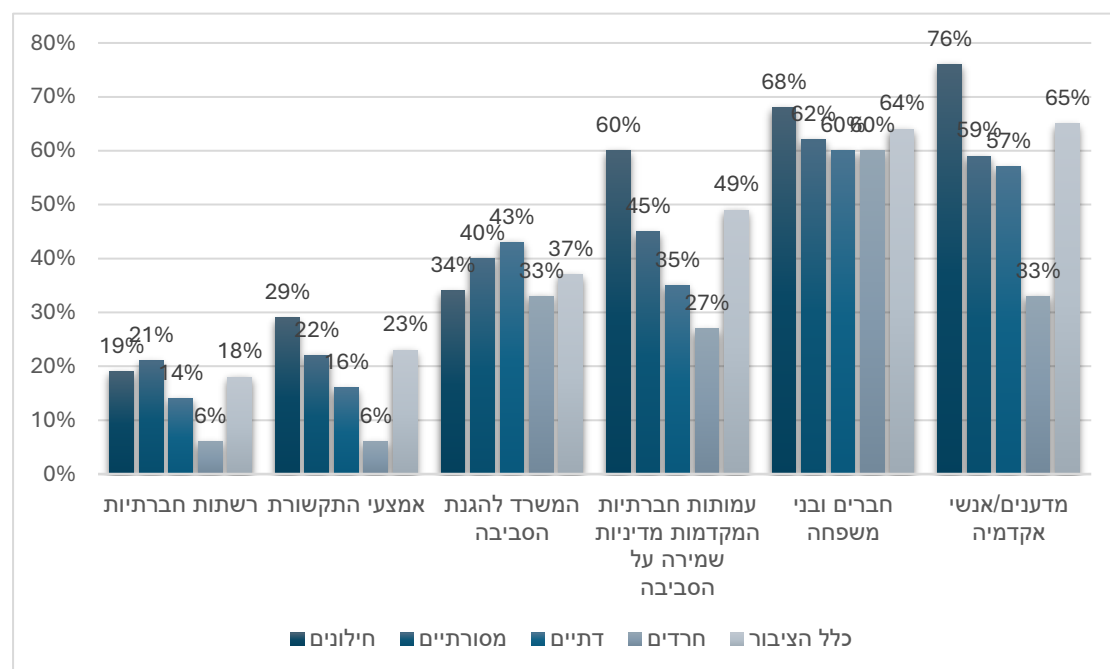
בחינת ההבדלים לפי מידת דתיות מלמדת כי באופן כללי חילונים הביעו יותר אמון באישים ובגורמים מקצועיים האמונים על שמירה על הסביבה לעומת שאר הקבוצות ובפרט חרדים. בעוד רוב החילונים



(76%) הביעו אמון במדענים ואנשי אקדמיה לעומת מיעוט (33%) בקרב החרדים; 19% מהחילונים הביעו אמון ברשתות חברתיות לעומת 6% מהחרדים; לא נמצאו הבדלים מהותיים במידת האמון במשרד להגנת הסביבה בו 34% מהחילונים ו-33% מהחרדים הביעו אמון, כמו גם בחברים ובני משפחה חילונים (68%) לחרדים (60%).

הממצאים מלמדים כי נמצאו הבדלים משמעותיים לפי מידת דתיות באמון במדע, בעמותות, באמצעי התקשורת וברשתות החברתיות; הממצא הבולט הוא כי אין הבדל לפי מידת דתיות במידת האמון בחברים ובבני משפחה. נתון זה מצטרף לממצאים קודמים ויכול להצביע על דרכים להעברת מידע וקידום התנהגות בחברה שבה הערכים והחברתיים והמשפחתיים חזקים במיוחד.

לוח 3.1: אמון באישים ובגורמים מקצועיים האמונים על שמירה על הסביבה לפי מידת דתיות



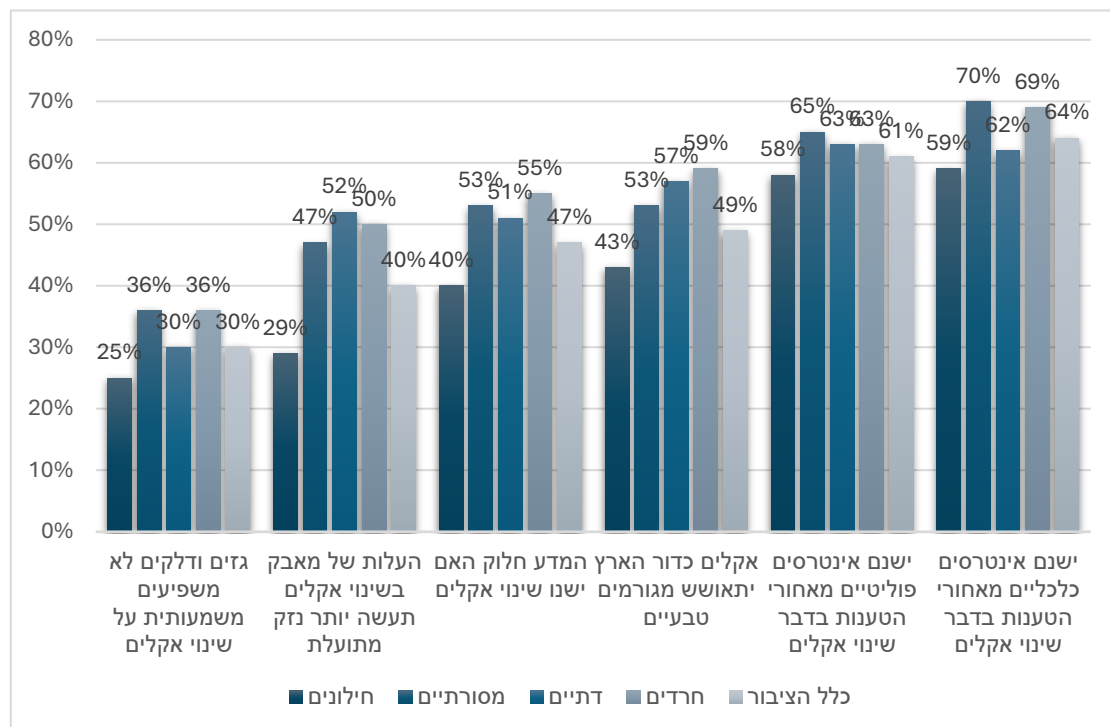
3.2 תפיסות קונספירטיביות לגבי שינוי אקלים

שאלנו את משתתפי הסקר לדעתם לגבי מספר תפיסות קונספירטיביות נפוצות בנוגע לשינוי אקלים. הממצאים חושפים כי 64% מהמשיבים סבורים כי ישנם אינטרסים כלכליים מאחורי הטענות בדבר שינוי אקלים; 61% מהמשיבים סבורים כי ישנם אינטרסים פוליטיים מאחורי הטענות בדבר שינוי אקלים; 47% מהמשיבים סבורים כי המדע חלוק האם ישנו שינוי אקלים; 40% מהמשיבים סבורים שהעלות של המאבק בשינוי האקלים תעשה יותר נזק מתועלת; עם זאת רק 30% מהמשיבים סבורים שגזים ודלקים לא משפיעים משמעותית על שינוי האקלים.



בחינת ההבדלים בין מידת דתיות ביחס לתפיסות קונספירטיביות לגבי שינוי אקלים מלמדת כי חרדים נוטים להאמין בתפיסות קונספירטיביות לגבי שינוי אקלים במידה רבה יותר לעומת חילונים. 55% מהחרדים סבורים שהמדע חלוק האם ישנו שינוי לעומת 40% מהחילונים; 50% מהחרדים סבורים כי העלות של המאבק בשינוי אקלים תעשה יותר נזק מתועלת לעומת 29% מהחילונים; 36% מהחרדים סבורים שגזים ודלקים לא משפיעים משמעותית על שינוי אקלים לעומת 25% מהחילונים; 59% מהחרדים סבורים שאקלים כדור הארץ יתאושש מגורמים טבעיים זאת לעומת 43% מהחילונים. לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין הקבוצות ביחס לתפיסה כי מאחורי הטענות בדבר שינוי אקלים עומדים אינטרסים כלכליים גם לא בין חרדים (69%) לחילונים (59%) או אינטרסים פוליטיים (63% מהחרדים לעומת 58% בקרב החילונים).

לוח 3.2: תפיסות קונספירטיביות לגבי שינוי אקלים לפי מידת דתיות



לסיכום, הממצאים מלמדים כי רוב מוחלט של הציבור הישראלי סבור ששינוי האקלים מסוכן לאנושות ולחברה הישראלית ושעל הממשלה להיערך לקראת שינוי האקלים. בנוסף, מצאנו כי למרות שכלל הציבור סבור שיש סכנה בשינוי האקלים, חילונים ומסורתיים נוטים יותר לחשוש מהסכנות של שינוי אקלים לעומת דתיים וחרדים. ממצא מטריד העולה מהסקר שלנו הוא כי בשליש מהציבור מאמין בתיאוריות קונספירטיביות לגבי שינוי אקלים, וכי חרדים נוטים להאמין בתיאוריות קונספירציה יותר מאשר חילונים. הממצאים בקרב חילונים הם למרות הממצא כי יש להם אמון גבוה במדענים ואנשי אקדמיה ואמון נמוך ברשתות חברתיות. עם זאת, מידת הדאגה והמעורבות הסביבתית משתנות



בהתאם למידת הדתיות. חילונים ומסורתיים מביעים רמות גבוהות יותר של דאגה, תחושת אחריות ומוכנות לפעול למען הסביבה, בעוד דתיים וחרדים נוטים להיות אופטימיים יותר ולהפגין מעורבות נמוכה יחסית. ממצא רגשי בולט מצביע על היפוך מעניין: ככל שמידת הדתיות עולה, כך פוחתות תחושות החרדה, החשש, הפחד והחרטה, ומתחזקת תחושת האופטימיות. בנוסף, רמות האמון הגבוהות ביותר במדענים ואנשי האקדמיה נמצאו בקרב חילונים, אחריהם מסורתיים ודתיים והרמות הנמוכות ביותר של אמון נמצאו בקרב חרדים. ממצא זה עשוי להעיד על פערי אמון כלליים לפי מידת דתיות במדענים ובמדע.



רשימת מקורות

1. מרק ש., אלפסי נ. ואומר י. (2016) בל תשחית – מודעות סביבתית בשכונה חרדית בעיר – אשדוד כדוגמה. אקולוגיה וסביבה, גיליון 2, 145-152.
2. חנני ה. (2008). תרבות הדיור והמגורים בחברה החרדית האשכנזית בישראל (עבודה לקבלת תואר דוקטור). אוניברסיטת חיפה.
3. מרק ש., אלפסי נ. ואומר י. (2016) בל תשחית – מודעות סביבתית בשכונה חרדית בעיר – אשדוד כדוגמה. אקולוגיה וסביבה, גיליון 2, 145-152.
4. Rinot Levavi, L, Friedmann, E., Kalagy, T., & Cohen, C^{PI} (2023). Applying the SOR Framework to Mitigate Single-Use Plastic Tableware Consumption and Why Does it Work? Solving the Dissonance with an Extended SOR Framework. *Journal of Environmental Management*
5. Kalagy T, Cohen, C., Halfon, E & Lavee, D (2025). Optimizing Waste Separation in Traditional Minority Communities: A Game Theory Approach for Sustainable Municipal Waste Management. *Environmental Development*.
6. El Jurdi, H. A., Batat, W., & Jafari, A. (2017). Harnessing the Power of Religion: Broadening Sustainability Research and Practice in the Advancement of Ecology. *Journal of Macromarketing*, 37(1), 7–24.
7. Yoreh T. (2010). Ultra-Orthodox recycling narratives: Implications for planning and policy. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 4(4), 323-345.